

Avond van de Omgevingsvisie op 12 september 2017

Op 12 september 2017 hebben wij voor raads- en commissieleden, collegeleden en de ambtelijke organisatie de Avond van de Omgevingsvisie georganiseerd. Tijdens deze avond stond de volgende vraag centraal: Hoe willen wij als raad, college en ambtelijke organisatie samen vorm en inhoud geven aan de Omgevingsvisie, in nauwe samenspraak met onze inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties?

Onder het motto 'Verander de cultuur, begin met jezelf' hebben we tijdens de Avond met elkaar gesproken over: wat hebben we als gemeente Gennep nodig en hoe organiseren we ons om het opstellen van de visie samen met de Gennepse samenleving tot een succes te maken. Na een presentatie door Bas Verbruggen van Bugelhajema zijn wij in groepen uit elkaar gegaan waarbij we in aanraking kwamen met:

1. **De Escaperoom Omgevingswet**

Werken in de geest van de Omgevingswet vraagt om een fundamentele verandering van denken en doen. Lukt het ons om samen te ontsnappen aan de diep ingesleten tradities van sectorale beleidsvorming en uitvoering?

2. **Het Zwitsers zakmes**

Van sectoraal beleid naar integrale omgevingswaarden. Hoe doen we dat?
Oefening aan de hand van praktijkvoorbeelden in Gennep.

3. **Workshop: Wat geeft u aan de voorkant mee?**

Deelnemers geven aan de hand van diverse thema's aan welke onderwerpen (kansen en knelpunten) ten minste een plek moeten krijgen in de Omgevingsvisie (Zie bijlage).

De Escaperoom

Het Zwitsers zakmes

Bijlage

Workshop: Wat geeft u aan de voorkant mee?

Aan de hand van de volgende thema hebben de aanwezigen kansen en knelpunten in beeld gebracht:

1. Het buitengebied
2. Duurzaam & innovatief Gennepe
3. Cultuur(historie) & kwaliteit
4. Ondernemen & werken
5. Overheid & samenleving
6. Gezond & veilig
7. Wonen en Welzijn

Het buitengebied

Kans	Knelpunt
<ul style="list-style-type: none"> • Streekeigenheid, slowfood, duurzaamheid • Bedrijfsontwikkeling mogelijk maken met oog voor omgeving/kwaliteiten • Versterk gebiedskwaliteiten • Meer recreatie • Water meer benutten • Duurzame samenleving • Beleefbaar maken/houden • Ontwikkeling specifieke gebiedskenmerken • Natuur, recreatie, toerisme → waardevol • Versterken verbinding natuur en vrijetijdseconomie • Bedreiging als inspiratiebron voor dialoog • Uitdragen • Meer mogelijkheden voor niet zo voor de hand liggende initiatieven in buitengebied • Veranderde wetgeving zorgt voor kansen • Toekomstige economische potentie van buitengebied nieuwe ondernemingen • Identificatie van gebieden (landbouw, recreatie, etc.) • Kwaliteit mag toegevoegd worden • Nieuwe functies/bestemmingen toestaan indien de plek dit toelaat (rekening houden met waarden) • Maak boerderijwinkels mogelijk • Landbouw: economische ontwikkeling + mooi omgevingswaarde ruimte + meerdere functies wonen/werken op vrijkomende agrarische bebouwing	<ul style="list-style-type: none"> • Verkwanseling • Bedreiging voor natuur • Kwaliteitsverlies i.r.t. kwaliteitswinst (integrale afweging) • Verschillende belangen (belangenconflicten) • Verrommeling • Conflicten tussen bedrijven, recreatie en wonen • Emotie bij ontwikkeling • Lokaal & provinciaal beleid, hoe bijt dit elkaar, waardoor stagnatie optreedt • Hoe weeg je tegenstrijdige belangen? • Aantasting (landschappelijke) kwaliteiten buitengebied • Koesteren • Zorg dat de boer de boer kan blijven • Grote grondclaim (wegen, dorp/stad, natuur, industrie)

Duurzaam & innovatief Gennep

Kans

- Kabelnet ook in buitengebieden, zo spoedig mogelijk
- Energieneutraal
- Snellere/meer vergroening (zonnepanelen etc.)
- Meer rendement
- Zuinig op de aarde (grondstoffen e.d.)
- Bewegen zorgt voor energie
- Klimaatadaptie verankeren in O'visie
- Nieuwe woonsegmenten CPO's
- Ruimte voor echte innovatie
- Kan een verbindende schakel tussen diverse belangen zijn
- Energieneutraal bouwen = toekomstige maatstaf
- Meer vrijheid in kavelbebouwing als daar groene initiatieven uit voortkomen
- Mes snijdt vaak aan twee kanten, kan als smeeroilie dienen in plannen verwezenlijken

Knelpunt

- Kan gezien worden als bedreiging voor natuur/landschap
  - Snelheid van innovatie (morgen is het alweer oud)
  - Sommige oplossingen zijn duur en snel achterhaald
  - is niet altijd fraai, bijv. windenergie
  - Te gedurfde ontwikkelingen waardoor mislukkingen
  - Horizonvervuiling
  - Duur? Strand in goede bedoelingen
-

Cultuur(historie) & kwaliteit

Kans

- Meer samenhang cultuurhistorische objecten & omgeving
- Minder belangrijk maken
- Bewaken cultuurhistorische kwaliteit
- Ruimere mogelijkheden voor bewaken & bewaren van cultuur & historische waardevolle zaken/objecten
- Identiteit dus verstoken
- Cultuurhistorie als toeristtrekker verder uitbouwen
- Kortere procedures geeft tijd- en geldwinst die ten goede kan komen aan de kwaliteit van plannen
- Toeristische trekker
- Uniek (houden)
- Toeristische trekker +ruimtelijke verfraaiing + economische drager
- Toeristisch/recreatief inzetten (onderscheidend)
- Nog meer aandacht voor belang publieke ruimte
- Ruimte voor herontwikkeling erfgoed, evt. in combinatie met nieuwe functies
- De 17^e eeuwse verdedigingslinie terugbrengen
- Cultuurhistorie = identiteit, versterking identiteit bepaalt sterk meerwaarde initiatief
- Inspiratie voor (toeristische recreatieve) ontwikkeling →

Knelpunt

- Bestaand beleid wordt niet losgelaten
  - Complexiteit cultuurhistorie afweging i.r.t. doorlooptijd/procedures
  - Verkwanselen ambitie + kennis wat is opgebouwd
  - Kan ontwikkeling in de weg zitten archeologie, bijv. Gennepuis moet onaangeroerd blijven
  - Karakteristieke waarden ondergeschikt aan andere belangen
  - Archeologie kan zeer duur uitvallen met nagenoeg geen waarde opbrengst
  - Bij afweging cultuurhistorische plannen kan cultuurhistorie het onderspit delven & verloren gaan
  - Blijven belangen voldoende geborgd in OW?
  - Kan mogelijk goede ontwikkelingen tegenhouden
  - Less is more, te veel verkleint de kracht van echt bijzondere dingen
  -
  -
  -
  -
  -
  - ← Inspiratie voor (toeristische recreatieve) ontwikkeling
-

Ondernemen & werken

Kans

- Meer ruimte voor ondernemen
- Zorg dat agrarische ondernemers ons voedsel kunnen blijven verbouwen
- Ruimte voor werken in het buitengebied & kernen
- Meer eigen verantwoordelijkheid rol / rol gemeente beperkter
- Meer welvaart
- Meer ruimte voor innovatie
- Actief ondersteunen initiatieven
- Meer innovatie
- Zorg voor banen
- Economische ontwikkeling
- Aanzuigende werking/kracht
- Aantrekken arbeidsmigranten
- Meer werkgelegenheid
- Ondernemers betrekken bij burgerinitiatieven
- Ruimere mogelijkheden beroepen/bedrijven aan huis
- Zorg dat vrijwilligers niet het betaalde werk overnemen, op tal van terreinen komt dit nu voor.

Knelpunt

- Afname van ambitieniveau
  - Geen ontwikkelingsdrang
  - Wetgeving als dogma
  - De 'gun'-factor van omwonenden
  - Bereikbaarheid
-

Overheid & samenleving

Kans

- Meer vrijheid is minder legeskosten
- Raads- en commissieleden voorzien van lpad + papierloos werken
- Kansen voor de dialoog, dialoog aangaan met diverse groepen/stakeholders
- Zelfde belang naast elkaar

- Meer hechtere sociale verbanden
- Dialoog meer mogelijkheden

- Niet meer 90% tijd aan 10% ontevreden → selectievere gemeente inzet
- Digi/internet
- Keuzes maken in identiteit

- Cocreatie met samenleving

- Samen iets moois ontwikkelen

- Meer wederzijds begrip/vertrouwen
- Iedereen moet meedoen bij klimaatadaptatie
- Bestuur op hoofdlijnen (geen details)
- Faciliteer het gratis gebruikmaken van vergaderruimten om de creatieve dialoog mogelijk te maken in een netwerksamenleving
- Cocreatie/belangenafweging vooraf
- Co = wederzijds vertrouwen vergroten
- Correctie door anders denken i.p.v. wij zijn denken
- Jeugd/jongeren
- Nieuwe goed geoutilleerde raadszaal
- Nieuwe sporthal in Milsbeek
- Stimuleer dat basisvoorzieningen in iedere kern mogelijk zijn: prikpost, bankzaken, etc.
- Ruimte voor specifieke doelgroepen (bouwen), zoals ook verwoord in Regiovisie van Riek Bakker, i.c.m. versterking ruimtelijke kwaliteit.

Knelpunt

- Minder regels is minder inkomsten (leges)
  - Degene die het hardste roept krijgt het meeste voor elkaar
  - Zelfreinigend vermogen ondernemers/burgers
  - Alleen de mondige burger wordt bediend, te weinig oog voor zwakkere
  - Onduidelijke overgangsfase
  - Hoe groeit ieder in zijn rol? Hoe verloopt dit proces?
  - Kunnen/willen we (overheid+burger) mee in omdenken/cultuurverandering
  - Wat doe je met participatievermoeidheid
  - Inwoners goed meenemen, betrekken bij proces
  - Hoe bereik je minder voor de hand liggende doelgroepen
  - Durven we wel los te laten? Vertrouwen we op alle participanten?
  - Wie is de bemiddelaar? De mediator?
  - (digitaal) uitwisselen info + privacy

  - Meer handhaving?
  - Wie beschermt de rechten van de zwakkeren die zich niet laten horen? Blijft de overheid dit in de gaten houden?
-

Gezond & veilig

Kans

- Minder BOA's
- Positieve gezondheid
- Tegengaan van verstening en bevorder afkoppeling van hemelwater
- Ruimte bieden voor vervangen van vervallen gebouwen en hiervoor alternatieve bestemmingen toestaan, aansluitend op behoefte en ruimtelijke kwaliteit daarbij centraal
- Duurzaamheid
- Eenduidigheid fietspadenstructuur
- Basiskader (ondergrens hard)
- Grote natuurstructuren realiseren in dorpen en centrum i.p.v. kleine groene snippers her en der
- Regionaal verzorgingscentrum: tussenvorm voor ouderenzorgen die niet zelfstandig thuis kunnen wonen en geen indicatie voor verpleeghuis hebben
- Betere borging van deze belangen in OW mogelijk
- 'Niet-ruimtelijke aspect' laten meewegen in overwegingen
- Spelen, bewegen in openbare ruimte
- Gezondheid meer in beeld
- Werken aan een gezonde leefomgeving
- Met oog en oor voor elkaar ontwikkelen van initiatieven
- Wijkagent in de straat
- Waterveiligheid
- Indijking van Milsbeek, Ottersum en Ven-Zelderheide
- (water)veiligheid en behoud landschapsidentiteit gaan gelijk op
- Autoluwe kernen

Knelpunt

- Landbouwverkeer, smalle wegen, grotere voertuigen
  - Definitie vat veilig/geaccepteerd is
  - Blijven ouderen aangehaakt in de samenleving

  - Slaapkernen door veel forensen
  - Krimp
  - Meer BOA's
  - Wie houdt de helicopterview over alle plannen? Wie blijft veiligheid van gemeenschap bewaken?
  - Niet mee kunnen doen, wel mee willen doen. Wie zorgt er voor het verbonden blijven?
-

De kernen	
Kans	Knelpunt
<ul style="list-style-type: none"> • Lokale initiatieven benutten • Meer verbinding • De dialoog aangaan met de inwoners • Lokale initiatieven ontwikkelen (bottum up) • Kleinschaligheid bevordert betrokkenheid en het oppakken van initiatieven • Wonen voor alle doelgroep diversiteit • Aantrekkelijke woonomgeving zijn, tegengaan krimp • Samenhang cohesie • Niet teveel willen regelen • Zorgen voor ontsluitingswegen Ven-Zelderheide en Ottersum • Meer ruimte voor ontmoeting • Meer initiatieven leidt tot meer leefbaarheid • Aansluiten bij eigen identiteit van de kern • Zelfsturing • Mensen nemen de verantwoordelijkheid voor toekomst kinderen en generaties daarna • Impuls kansen voor sociale initiatieven in kernen met versterking van sociale cohesie • Ruimte bieden voor vervangen vervallen gebouwen en hiervoor ook alternatieve bestemmingen toestaan indien daar behoefte aan is → ruimtelijke kwaliteit centraal stellen • Meer ruimte voor dorpsinitiatieven • Identiteit van elk dorp versterken (voorzieningen + uitstraling) • Winkelleegstand aanpakken door nieuwe functies toe te staan in een gebied om centrum/dorpen aantrekkelijk te houden • Stimuleer dat basisvoorzieningen in iedere kern mogelijk zijn: mobiele prikpost, bankzaken etc. • Maak boerderijwinkels mogelijk • Leefbaarheidsinitiatieven van onderop • Parkeerplaatsen in buitengebied • Meer rustbanken die schoon zijn • Autoluw maken waar mogelijk 	<ul style="list-style-type: none"> • Alle burgers horen • Verpaupering • Slecht onderhoud (wegen, groen, bebouwing) • Teveel cultuureilanden • Groot beroep op zelfsturing c.q. zelfsturend vermogen gemeenschappen • Verpaupering door terugtrekkende overheid? • Leefbaarheid • In stand houden leefbaarheid in kleine kernen • Krimp • Wie zorgt voor minder ‘lucratieve’ onderwerpen? • Verpaupering door minder regelgeving

Wonen en Welzijn

Kans

- Aangeven dat de gemeente geen rol heeft bij 'burenruzies' e.d.
- Multifunctionele inrichting / ruimtes gebouwen. Zorg naast school naast horeca bijvoorbeeld
- Meer kans voor mantelzorg
- Mogelijkheid tot ontwikkelen + invulling van lokale zorgbehoeften (fysiek en samenleving)
- Meer zorgvoorzieningen, bijv. zorghotel
- Sturen op de juiste kwaliteit (woonsegment) met burgers
- Inwoner bepaalt eigen zorgvraag
- 'Passende' woonomgeving zelf mogen creëren
- Duurzaam bouwen en klimaatadaptief
- Bouwen naar behoefte moet mogelijk blijven. Bij voorkeur in combinatie met herstructurering
- Particuliere bouwprojecten meer kansen? Veelzijdigheid en meer diversiteit

Knelpunt

- Toekomstige woningvoorraad
- Het recht van de sterkste? En /of rijkste?
- Te veel welstand
- Bouw van woningen (woonsegmenten) waar in de voorraad al teveel van bestaat
- Juiste aanbod voor juiste segment i.p.v. sturen op aantal
- Zijn alle inwoners klaar voor participatiesamenleving?